

Sydänpuussin nestekertymä koiralla – kirjallisuuskatsaus ja kartoitus tapauksista Yliopistollisessa eläinsairaalassa 2008–2018

Pericardial effusion in dogs – Review and a survey of cases at Small Animal Veterinary Teaching Hospital in 2008–2018

YHTEENVETO

Sydänpuussin nestekertymän eli perikardiaalisen effuusion yleisin syy koiralla on sydämen kasvainsairaus tai idiopaattinen sydänpuussintulehdus eli perikardiitti. Ennuste riippuu etiologiasta. Perikardiaalinen effuusio voi johtaa henkeä uhkaavaan akuuttiin sydäntamponaatioon, joka tulee osata tunnistaa ja hoitaa. Akuutissa tamponaatiossa sydänpuussin sisäinen paine nousee oikean kammion diastolista täyttöpainetta korkeammaksi aiheuttaen sydämen minuuttivolyymin voimakkaan laskun ja johtaen kardiogeeniseen sokkiin. Akuuttia tamponaatiota tulee epäillä, jos koiralla todetaan äkillinen kollapsi, vaimeat sydänäänet, heikko pulssi, vaaleat limakalvot, nopea syke ja askites. Diagnoosi varmistetaan sydämen ultraäänitutkimuksella. Akuutin tamponaation hoito on välitön perikardiosenteesi ja suonensisäinen nesteytys. Yliopistollisessa eläinsairaalassa tutkittiin 82 perikardiaalisen effuusion tapausta vuosina 2008–2018. Suurimmalla osalla koirista (65/ 82, 79 %) oli akuuttiin sydäntamponaatioon viittaavat löydökset. Perikardiosenteesi tehtiin 26 koiralle. Sydänperäinen kasvainmuutos todettiin 14:lla, idiopaattinen perikardiitti 12:lla ja eksudatiivinen perikardiitti kolmella koiralla. Diagnoosi jäi avoimeksi 53/ 82 (65 %) koiralla, joista suurin osa lopetettiin ilman jatkotutkimuksia vakavien oireiden ja kasvainepäilyn vuoksi.

YDINKOHDAT

- Perikardiaalisen effuusion taustalla on yleisimmin sydämen kasvainsairaus tai idiopaattinen perikardiitti.
- Ennuste riippuu etiologiasta.
- Diagnoosi tehdään sydämen ultraäänitutkimuksella.
- Akuutti sydäntamponaatio on henkeä uhkaava tila, joka tulee osata tunnistaa ja hoitaa.
- Perikardiosenteesi on sekä diagnostinen että hoitava toimenpide.

Käsikirjoitus tuli toimitukseen 21.8.2019.

SUMMARY

Pericardial effusion in dogs is most commonly caused by cardiac neoplasia and idiopathic pericarditis. Prognosis depends on aetiology. Pericardial effusion can lead to life-threatening acute cardiac tamponade, which should be recognized and treated. In acute cardiac tamponade, the intrapericardial pressure rises above the diastolic pressure of the right ventricle, causing sudden decrease in cardiac stroke volume and leading to cardiogenic shock. Acute tamponade should be suspected if a dog is presented with an acute collapse, muffled heart sounds, weak pulse, pale mucous membranes, tachycardia and ascites. Diagnosis is confirmed with cardiac ultrasound. The treatment of acute tamponade is immediate pericardiocentesis and administration of intravenous fluids. In 2008–2018, pericardial effusion was diagnosed in 82 dogs at the Small Animal

Veterinary Teaching Hospital. In most dogs (65/ 82, 79%), clinical signs were indicative of acute cardiac tamponade. Pericardiocentesis was performed to 26 dogs. Cardiac neoplasia was diagnosed in 14 dogs, idiopathic pericarditis in 12 dogs and exudative pericarditis in three dogs. Diagnosis remained open in 53/ 82 (65%) cases. Most of these dogs were euthanized without further workup due to severe clinical signs and suspected cardiac neoplasia.